

KRONIKA OBCE SOBĚSLAVICE

Nový záznam ze staré kroniky, která byla v roce 1941 odevzdána okresu a správě

Bohužel nedochoval se celý opis a tak jsou některé roky vynechány.

Zde uvádím doslovné znění pamětní knihy, která byla sepsána roku 1890.

Tato obecní kronika je založena roku 1890. Pokud však bylo možno starších událostí se dopátrati - byly zaznamenány po jednotlivých létech v krátkém obsahu.

Obec zdejší má název Soběslavice, ač lidé domácí i cizí ji jmenují Sebeslavice.

Dle záznamu starých kronik fary vlastibořické, jakož i dle starých nápisů na pomnících a křížích hřbitovních ve Vlastibořicích, jest pravý název Soběslavice.

Pověst vypravuje, že založena byla knížetem Soběslavem v 11. století po Kr., čemuž by i správný a řádný název obce dosvědčoval. Kde nyní rozkládají se jednotlivé příbytky občanů, tu nalézaly se dříve hutné a tmavé lesy, chovající v sobě hojnost zvěře a ptáků.

Prvním stavením měl býti hrad, vystavěný knížetem Soběslavem, který trůnu jsa zbaven, do zdejší krajiny se svou družinou se uchýlil a na místě, kde roku 1890 popisné č.9 se nachází svůj pevný hrad vystavěl, ač dnešní dobu žádných památek hradu se nenachází.

Starší pamětníci vypravovali, že částečnou památkou z hradu byla velmi hluboká studně, která úplně nyní zasypána jest. Když tato pamětnice se zakládala, byl nejstarším pamětníkem obce Soběslavice František Thoř z čísla popisného 29 a ten mnohokrát vypravoval, že jeho otec z ústního podání dědova často o této studni mluvil. Z toho se dá souditi, že dříve

byla obydlena západní stráň a později teprve východní stráň od rokle.

Dle starých zápisků archivu svijanského, kdy zdejší obec náležela k panství Svijanskému, jest nejstarší rod zde uvedený rod Pelantů. Počet obyvatelů vzrůstal i obydlená stavení, kterých v době 1890 bylo celkem 50, mezi něž počítám i zbořeniště č. 19 (stálo na zahradě č.p. 18 a spáleniště č.p. 27). Až do roku 1853 stávalo zde 39 stavení a tím posledním byla škola.

Od roku 1853 až do roku 1890 přibylo celkem 11 stavení a padesátým jest jednopatrová budova školní, která roku 1888 nákladem 13 tis. Zlatých byla vystavěna.

Jména křestní a příjmení držitelů domů v číslech:

V roce 1890 mají majetníci jednotlivých domů následující jména křestní a příjmení:

1. Majetníkem čp. 1 byl Vilém Riedl , bytem v Mukařově; stavení však pronajato měl Florián Mareš
2. byl Jiří Helebrant
3. Vincenc Bárta
4. a 5. byl Václav Mařan, v č. 4 odbýval J. Hanzl a v č. 5 sám majitel
6. Čeněk Šimon
7. František Jisl
8. Václav Thoř
9. Václav Jiránek
10. František Pelant
11. Jan Pelant
12. Václav Šimůnek
13. Jiří Pelant
14. Václav Jisl
15. Jan Fanta z č. 18
16. Florián Tvrzník
17. Jiří Mráz

18. Jan Fanta
19. co zbořeniště , majetkem pozemku Jan Fanta č. 18
20. Florian Bernard
21. František Opl
22. Josef Müller, Stráňov
- 23, Jan Fanta
24. Jan Jisl
25. František Pelant
26. Marie Tomášová, vdova Stráňov
- 27, co spáleniště, majitel pozemku čp. 5
28. František Adam
29. Jan Thoř
30. Josef Fanta, Stráňov
31. Jan Sunek
32. Josef Pelant, Stráňov
33. Jan Šimůnek
34. Václav Mužák
35. Jan Pelant
36. Josef Vajs
37. Jiří Thoř
38. Václav Helebrant
39. Jan Brož
40. Karolína Adamová s manželem Václavem Adamem
41. Václav Jisl
42. Ivan Krejčí
43. Josef Bernard
44. Václav Bárta
45. Josef Šelenberk
46. Petr Helebrant
47. Václav Adam
48. Václav Šimůnek
49. Jan Lauryn, Stráňov
50. co škola, kterou obýval František Farský

Nejstarším osadníkem v roce 1890 byl František Thoř z č.p. 29, narozený 1.prosince 1816, který po dlouhá léta až do své smrti zastával službu obecního posla, službu ponocného v témže roce zastával Ivan Krejčí z č.p. 42.

1853

Až do roku 1853 chodila mládež zdejší obce v letní době do první třídy ve Vlastibořicích. Na dobu zimní přicházel sem pomocník z Vlastibořic a děti vyučoval hromadně po domech, jelikož samostatné školy zde do toho roku nestálo.

Dle paměti se vyučovalo u Fantů v č.p. 18, u Šimůnků v č.p. 12, u Vajsů v č.p. 36 a u Mařanů v č.p. 5. Vyučování udílel v zimě vlastibořický pomocník Josef Vích. Roku 1853 vystavěna byla za pomoci všech občanů zdejších budova pro samostatné vyučování školní z hlavního podnětu pana Jana Helebranta ze Soběslavic čp. 6, který 2 tis. Zlatých = dva tisíce = co nadaci pro školu daroval. Škola byla jako filiální povolena a prvním samostatným učitelem byl Josef Vích. Tato školní budova obsahovala jednu učebnu a jeden pokoj pro učitele. Kromě toho byla u školy kovárna a ještě druhý pokoj v němž přebýval mistr. Kovář Josef Šeleberk.

Učebna sloužila také za bydliště Františku Fantovi. Stará školní budova byla opatřena č.p. 39.

1855

Tento rok utěšena utíkal až do 14. června, kdy po parných dnech objevily se na obloze šedé mraky, z nichž se počaly chrlit kroupy zvicí holubího vejce.

Spousta ta brala se pouze jednotlivými pruhy a jeden takový pruh zasáhl veškerou úrodu na pozemcích pod vsí. Smutným okem

spatřili hospodáři zpustošenou úrodu od krup, která dříve tak mnohoslibně ukazovala.

1856

Rok tento budiž poznamenán tím, že v měsíci srpnu okolo svatého Bartoloměje padaly kroupy, ale neudělaly mnoho škod, poněvadž polní úroda jako žito, pšenice a ječmen byla již z polí sklizena a neštěstí zastihlo pouze ovsy, ale nebylo to tak zlé.

1858

Dle paměti starších občanů objevila se na obloze velká kometa, či vlasatice, z čehož mnozí soudili na veliké nastávající neštěstí, buď na krutou válku, zhoubný mor, veliké sucho atd. Dík Bohu nestalo se ničeho, jen válka byla vedena mezi Rakouskem a Itálií.

1866

Roku 1866 zaznamenán jest v dějinách českého národa písmem nesmazatelným, neboť toho roku byla vedena válka Rakousko - Pruská. Zdejší obec ovšem uchráněna byla od vojska nepřátelského a jen jednotlivé hlídky rakouských husarů a myslivců projely osadou.

Strašný však osud stihl osadu Podolí u Svijan, kdež před svátkem svatého Petra a Pavla svedena v noci krvavá bitva. Občané zdejší museli jezdit toliko na přípřeže.

Rok tento byl velmi deštivý, úroda polní nemohla se pro deštivé počasí ani sklízeti.

1868

Po mokrém létě 1866 dostavilo se léto velmi suché. Ve zdejší krajině nepršelo od měsíce dubna až do svatého Bartoloměje

v měsíci srpnu. Následkem tím vyschly všechny studně a kaly a občané přiváželi potřebnou vodu až od Jizery.

Pole byla vyschlá, úroda špatná a tím nastala drahota v obilí. Na podzim toho roku zuřilo velké povětrí. Mnoho stromů bylo vyvráceno i s kořeny, mnoho v polom přeráženo a škola byla veliká na doškových střeších. Přitom rozmetáno bylo dřevěné stavení č.p. 19 náležející jirského Hanzlovi. Ono č. popisné nalézalo se na zahradě nynějšího čísla popisného 18.

1872

Hospodáři zdejší pěstovali na polích mnoho lnu, pěstování to spojeno však s velkými výlohami, poněvadž nestálo zde žádné pazderny ku tření lnu, pročež dováželi len do jiných vzdálených pazderen. V témž roce usmysleli si občané zdejší postavit pazdernu ku tření lnu velmi výhodnou, což se také skutkem stalo. Kromě toho vystavěli také kanál pro schůdnější cestu do chrámu páně Vlastibořického.

1873

Řečeného roku panovalo velké sucho. Tímto vyschly všechny prameny ve zdejší obci a nastal nedostatek vody, kterouž občané až ze Slepiny a Sedlíštěk dováželi. Úroda polní byla velmi slabá, cena obilí vysoká.

1875

Kruté zimy se každý tvor se obával, však zima roku 1875 byla velmi mírná. Celkem možno říci, že tento rok byl zcela bez sněhu. Pamětihodno jest poznamenati, že v témž roce po sv. Tří králů hospodáři zaorávali mrvu na polích a takové mírné počasí udrželo se do příchodu jara.

1877

Dne 20. března 1877 nelítostnou morovou vyrván ze středu občanstva zdejší pan Josef Vích, první učitel zdejší školy. Pro svou mírnou a ryzí povahu byl od každého ctěn a vážen. Důstojný pohřeb odbýval se za velikého účastenství lidu na hřbitov Vlastibořický.

1882

Tento rok dlužno poznamenati z té příčiny, poněvadž byl deštivý hlavně v době žní, čímž obilí vzrostlo a cena jeho stoupla.

Téhož roku pozorovány ve večerní dobu na východní straně oblohy červené kříže a ohnivé sloupy, z čehož mnozí lidé hádali na veliké třesky Boží. Díky Bohu nestalo se ničeno.

1883

Opačný rok 1875 byl rok 1883, kdy napadly veliké spousty sněhu notně mrzlo zvláště v měsíci prosinci, v době adventní panovaly tvrdé mrazy. Polní zvíř a ptáci mrazem hynuli, voda ve studnicích vymrzla a lidé potřebnou vodu připravovali ze sněhu. Dne 24. dubna 1883 napadlo tolik sněhu na zmrzlou zemi, že hospodáři vozili mrvu na saních na pole.

1884-1886

Léta 1884-85-86 byla pro hospodáře příznivá, zvláště letní doba 1886 pro žně činila uspokojivou, teplo dodržovalo až do pozdního podzimu. Takže zde i onde v měsíci listopadu ovocné stromy kvetly. V roce 1886 dne 7. května zemřel po dlouhé

nemoci zemřel zdejší učitel a spolu zdejší rodák pan Josef Helebrant rozený 19. července 1854 v Soběslavicích č.p. 38. Na zdejší škole působil od 1. listopadu 1880. Pohřeb konal se v neděli 9. května 1886 na nečíslného množství lidu a učitelstva, na posvátném místě při farním chrámu Páně ve Vlastibořicích. Dne 16. května započal zde vyučovati dosazený učitel pan František Farský. Ten narodil se 1. července 1859 v Příkré při okr. Semily. V měsíci srpnu vyhořela panu starostovi stodola s veškerou úrodou od založení.

1888

Rok tento má ku záznamu mnohých památných události pro všeobecnost pro hospodáře pak trudných vzpomínek. Památné události jsou: v měsíci dubnu v době jmenin jeho císařské výsosti korunního prince Rudolfa, protože za domácí slavnosti základní kámen ku stavbě nové školní budovy, kteráž provedena byla panem stavitelem Františkem Kučerou a Josefem Pešanem z Bakova v ceně 13. tisíc zlatých. Stavba za dohledu C.K. místní školní rady rychle postupovala a byla o zdejším posvícení dne 28. měsíce října slavnostním způsobem vysvěcena Veledůstojným panem vikářem panem Josefem z Loukova, za asistence důstojného pana faráře z Vlastibořic. Slavnosti obcovalo mnoho lidí i učitelů. Po slavnosti uspořádána skvělá hostina v prostorné místnosti v přízemí. Dne 30. listopadu byla nová školní budova po komisionální prohlídce svému účelu odevzdána a vyučovati se v ní počalo dne 1. prosince v památný den čtyřicetiletého panování Jeho Veličenstva císaře Františka Josefa I. V roce 1888 zakoupila zdejší obec čtyřkolovou stříkačku od firmy R.A.Smejkal na Smíchově za částku 620 zlatých r.č. K tomuto stroji se přihlásilo dobrovolně 12 zdejších občanů, kteří v pádu požáru na místo nebezpečí se strojem se dostavili. V měsíci lednu napadlo velmi mnoho sněhu a držel se až do jara, kdy nastalo

silné tání, čímž se rozvodnily řeky, potoky, bystřiny. Dne 12. května napadlo 2 metry sněhu. Rok celý byl deštivý, deštivé počasí dosáhlo nejvyššího vrcholu dne 3. srpna, kdy dva dny zůstanou obyvatelstvu Pojizeří ve věčné paměti. Oblaka po dva dny chrlila spousty deštivé vody, která vystoupila ze břehů a nastala veliká povodeň. Největší pohromu způsobila řeka Jizera.

Zdejší roklinou od Vorklebic valil se proud vody, vystoupil do takové výše, jaké zdejší osadě není pamětníka. Ze 2. na 3. srpna nastala tmavá deštivá bouřná noc, provázená silným vichrem. Mnoho stromů na zahradách a v lesích bylo zpřeráženo a vyvráceno. Následkem deštivého počasí se doba žní ve zdejší krajině opozdila a žeň nebyla skvělá. Dne 1. září roku 1888 prodána ve veřejné dražbě stará školní budova č.p. 39 a koupena ze tří ku dražbě se dostavivších dražebníků Janem Brožem, mistrem krejčovským ze Soběslavic v odhadní ceně 1.200 zlatých.

1889

Rok 1889 přinesl truchlivou zprávu z Vídně, že dne 30. ledna zemřel nejjasnější korunní princ rakouský, králevic český, následník trůnu Rudolf. V loveckém zámku Maierlingen v Dolních Rakousích u Badenu. Slavné zádušní služby Boží za Jeho císařskou výsost byly slouženy ve Farním Chrámu páně Vlastibořickém, dne 6. února 1889, jichž zdejší obecní zastupitelstvo, místní školní rada a mládež školní se svými pány učiteli se zúčastnila.

Dne 25. května poprvé zavítal do farní osady zdejší nejdůstojnější pan biskup Litoměřický Dr.Emanuel Schäfl, aby uděloval Sv. biřmování.

Zároveň odbývána také zkouška náboženská. Budiž podotknuto, že ve Farní osadě Vlastibořické, co chrám Páně stojí, ještě nikdy Sv. biřmování osobně udělováno panem biskupem nebylo. Jiná léta museli biřmovanci choditi do jiných farních osad.

Přivítání pana biskupa ze strany osadníků bylo tudíž velmi skvělé a důstojné.

Dne 14. června 1889 o páté hodině odpolední se ukázaly na obloze černé mraky provázené silnou bouří. Zdejší osadu potkalo téhož dne neštěstí. Řečeného dne uhodil blesk do lípy stojící u č.p. 33, od čehož chytilo stavení náležející panu Janu Šimůnkovi a způsobem byl požár zhoubný, který pomocí občanů a dostavivších se hasičských sborů omezen pouze na domovní stavení.

Dne 20. července sehrála zdejší mládež divadelní hru Krasava v hostinci Čeňka Šimona.

Dne 1. srpna odstěhoval se z Vlastibořic pan farář Josef Kovář, jsa ustanoven farářem ve Všeni. Na jeho místo nastoupil prozatímně administrátor fary Velebný pan Jan Bečka, kaplan ze Všene.

Dne 18. října o páté hodině odpolední zavítal do Vlastibořic důstojný pan farář Josef Beránek, bývalý farář v Březině. Příchod jeho od osadníků byl důstojně oslaven. Důstojný pan Jan Bečka ustanoven administrátorem v Březině. V tomto roce panovalo počasí příznivé, úroda bohatá a žeň hojná.

1890

V měsíci lednu 1890 rozšířila se ve všech dědinách naší milé české vlasti nakažlivá nemoc chřipka a rychlostí zběsilou šířila se do paláců , měst i venkovských chýší.

I zdejší navštívil tento nebezpečný host a vyskytl se ponejvíce u osob dospělých. Nebylo snad občana který by chřipky neokusil, ač nikdo na ni nezemřel.

Dne 14. června zemřel veledůstojný pan Rudolf Kohmünzer ,c.k. okresní hejtman. Pohřbu se zúčastnili členové zdejšího obecního zastupitelstva, členové místní rady a zdejší učitelstvo. V témže měsíci dne 28. června povolen zdejší obci nově zřízený dobrovolných hasičů pod názvem: „Sbor dobrovolných hasičů se sídlem v Soběslavicích“

V měsíci červnu nebezpečně onemocněl pan farář Josef Beránek a na výpomoc povolán velebný pán Josef Schreyer , kaplan ze Všeně okr. Turnov.

Dne 17. července odpoledne nesla se bouře nad zdejší osadou při níž udeřil blesk do zadní části domovního stavení pana Josefa Vajse č.p. 36. Stavení bylo ihned v jednom plameni. Za pomoci zdejšího sboru hasičů a jiných sborů později se dostavivších , byl požár omezen na domovní stavení.

Veselá rodinná událost roznesla se koncem měsíce z Vídně do všech krajů země české, že zasnoubila se arcivévodkyně Marie Valerie s J.V. arcivévodou Františkem Salvatorem v Išlu. Ku počtě slouženy slavné pocty boží v chrámu páně Vlastibořickém dnem 21. července , jímž přítomno bylo zdejší obecní zastupitelstvo, místní školní rada , sbor hasičský a zdejší mládež se svými učiteli.

Neúprosnou vládkyní byl vyrván dne 26. srpna svým ovečkám milý a pečlivý pastýř farář Josef Beránek ve stáří 48 roků. Pohřeb odbýván dne 29. srpna v 9.00 hodin. Průvod vedl důstojný pan Josef Němeček , biskupský vikář z Loukova za asistence 25 kněží a 3 bohoslovců. Pohřbu byly přítomny všechny spolky a korporace. Dne 30. listopadu ve 3. hod. odpoledne zavítal do Vlastibořic nově ustanovený farář pan František Jína, osobní farář v Jablonečku. Příchod jeho důstojně oslaven.

Dne 8. prosince vyhořela stodola paní Marie Šimůnkové, vdovy z č.p. 12.

Dne posledního prosince 1890 vykonáno sčítání lidu v celé říši. Ve zdejší obci ustanoven sčítacím komisařem pan František Farský, správce školy.

Výsledek sčítání se jevil takto:

V obci **Soběslavické** se samotou **Stráňov** napočítáno přítomných **305 lidí**, v obci **Padařovice** se samotou **Kordovkou 182 lidí** ,

v obci **Střížovice** napačteno **110 lidí**, v katastru obce **Soběslavice** bylo tudíž **31.12.1890 přítomno 590 lidí**.

Počátek roku takřka bez sněhu, jako příznivé působilo vydatně na růst obilí .Žně byly dobré, žeň hojná.

1891

Dne 5.února povolena při zdejší škole druhá třída a druhým učitelem od 1. září povolán Evžen Šonský.

V tomto roce uspořádána byla jubilení zemská výstava Království českého v Praze . Trvala od 13. května do 18. října, celkem tedy 156 dní. Úhrnná návštěva činila 2,434.887 osob. Nejmenší návštěva byla 28. září. Totiž 3.544 osob a největší 26. července , kdy dlelo 82.038 návštěvníků. První půlmilion dosažen na 40 dní, milion za 72 dny, druhý milion za 135 dní, dvě a čtvrt milionu za 149 dní.

Po dobu výstavy bylo 21 sjezdů, 23 občanských výstav a 18 slavností. Hromadných návštěv ze zemí mimo Čechy bylo 51. Nejvzácnější návštěva výstavby J.V. Císař a Král František Josef I ve dnech 26. - 30. září . Dne 14. - 16. srpna navštívilo 14 členů zdejšího sboru hasičů matičku Prahu, aby přítomni byli československého sjezdu hasičstva konaného v Praze na Staroměstském náměstí a přitom pokochali se krásou a obdivem naší jubilení výstavy zemské. Dne 1. října konal J.V. cestu českým severem do Liberce a jízda ta podobala se jízdě v pohádce. I Turnov , kde císařský tah zastavil čekal jeho Veličenstvo v šatě svátečním. K tomuto přivítání dostavili se do nádraží Turnovského ze zdejší obce:

Obecní zastupitelstvo, místní školní rada, učitelský sbor, hasičský sbor a jiní občané. Vlak dojel do nádraží před osmou hodinou ranní a uvítán hřměním hmoždířů , mohutným souzvukem zvonů, hymnou národní a jásotem tisíců hrdel. J.V. vystoupil , přijal služební hlášení , oznámení velitele čestné setniny , prohlédl tuto načež okresní pak hejtman Rytíř Šurda

jednotlivé hodnostáře jimiž byl J.V. přijal. Vlak po krátké zastávce odjel za velkých ovací dále k Liberci.

V měsíci lednu a únoru napadlo mnoho sněhu a ještě v březnu připadlo tolik sněhu, že se dne 28. března a na Bílou sobotu jezdilo na saních.

Rok tento dlužno zapsati za deštivý a velmi bouřlivý, zvláště 29. června byly velmi silné bouřky. Nejstrašnější deštivá a tmavá noc byla ze dne 29. června na 30. června provázena silnou bouří. Ostatní pak část roku byla ještě dost příznivá.

1892

Rok 1892 nemá velkých událostí a záznamů. Jarní a letní doba probíhala v příznivém počasí, takže se střídala pohoda s deštěm a úroda polní utěšený výsledem ukazovala. Žně byly častým deštěm přerušovány, ale díky Bohu sklidilo se všechno dobře.

Od 9. srpna vyjasnila se obloha a nepršeno až do 23. srpna, přičemž panovala veliká parna. Panovala neobyčejné sucho, následkem tím všechny prameny vyschly a občané byli nuceni vozit vodu z Hatě a z Vlastibořic. V tomto roce byla postavena občanstvem zdejším kolna pro stříkačku nákladem 320 zlatých.

1893

Tento rok památný je tím, že velevýznamná slavnost jaká je uvedena v předu kroniky. V měsíci lednu a únoru notně mrzlo a bylo málo sněhu, čímž voda ve studních a nádržích vymrzla.

Léto bylo velmi suché, úroda polní následkem sucha byla ovšem slabší, ale zrna jakosti výborné. Jetele nebyly žádné, ovsí krátké, sena velmi málo. Dobytek byl laciný, poněvadž každý hospodář omezil se pouze na chov dobytka nejnutnějšího.

Zdejší obec žádala následkem sucha a nedostatku píce a slevení daní pro tento rok, což její po komisionelním šetření aspoň částečně vyřídilo a sleveno na daních pro rok 1893, aspoň

částka 600 zl. Hospodáři s radostí vyslechli tuto žádanou výpomoc.

1894

Začátek roku byl velmi mírný, sněhu bylo málo a i také méně mrzlo. Ku konci měsíce února však napadlo dosti sněhu a přišly také mrazy. V měsíci březnu nastalo prudké tání s nočními mrazíky a ještě dne 25. března a na Velikonoční neděli dostavila se odpoledne sněhová vánice. Dne 24. dubna konána ve zdejší obci slavnost 40. letého sňatku jejich Veličenstev Císaře a Krále Františka Josefa I a Císařovny Alžběty, za kterouž příčinou na prostranství před školní budovou byly zasazeny čtyři lipky na památku toho dne. Léto toho roku bylo dosti příznivé, přerušováno jsouc občasnými bouřkami, tak ještě dne 28. září na Svatého Václava, dostavila se silná bouře, při níž několikráte ve vřkolu udeřilo. Obilí se urodilo mnoho a dobře se sklídilo. Cena jeho však následkem velké úroky klesla, takže se prodával 1 hl. žita za 4,5 zlatých, 1 hl. pšenice za 5,5 - 6 zlatých. V témž roce byla zavedena v Rakousku nová měna peněžní a sice měna zlatá. Zlaté peníze dvaceti a desetikoruny, stříbrné koruny, niklové dvaceti a deseti halíře bronzové, dvouhaléře a haléře. Dvacetikoruna rovná se deset zlatých, desetikoruna rovná se pět zlatých, jedna koruna rovná padesát krejcarů. Dvacetihaléř rovná se deset krejcarů, desetihaléř rovná se pět krejcarů. Dvouhaléř rovná se jeden krejcar, jeden haléř rovná se půl krejcarů. S oběhu peněz se nejdříve vzaly čtvrtzlatníky a dvacetníky jakož i čtyřkrejcarý. Zima ku konci roku dodržela bez sněhu takřka až do Vánoc, ač již dne 16. měsíce října počal padat první sníh. Druhého dne rozehrálo se sluníčko a sníh roztál i na výšině Ještědské. V témž roce panovala v Rusku nakažlivá nemoc cholera, již zasáhnuta byla země Halič a pohraniční země. Do země České však zanesena nebyla. V roce 1894 vystavěl Jan Fanta, bývalý

ponocný a dřívější majitel čp. 42 nový domek na svém pozemku na stráni v „Hati“ , kterýž obdržel domovní číslo 19. V témž roce mnoho občanů ze zdejší obce vystoupilo od společné pojišťovny proti ohni v Doksích a přestoupili ku společnosti „staré“ prostřednictvím jednatele pana Františka Adama z čp. 28 ze Soběslavic, kterýž úřad jednatele na sebe převzal. Téhož roku upravena vozová cesta od školy ku hasičské zbrojnici z prostředků obecních.

1895

Počátek roku 1895 byl velmi studený, napadlo velmi mnoho sněhu a dostavily se velmi kruté mrazy , dostoupivši výše 20 - 25 st. pod nulou. Mnoho ptáků krutou zimou zhynulo, zvěř lesní ku příbytkům lidským se stáhla. Následkem silných mrazů vymrzly ve zdejší obci všechny kaly a nádržky a občané byly nuceni voziti vodu potřebnou až z Hatě a Vlastibořic.

U pumpy nebylo žádné vody a u žlábků tak málo tekla , že dvě hodiny muselo se čekati než obě konve byly plny. Proto lidé po celou noc pro nejnnutnější vodu k vaření chodili a byl člověk vůbec rád , když alespoň na snídani na trochu kávy měl vody.

Počátkem měsíce března , již při jarním tání dostavily se kruté mrazy , čímž utvořil se na osetých polích ledový korál, pod nímž mnoho obilí zahynulo, zvláště mnoho žita. Rolníci mnoho žita zaorali a pole buď jarní pšenicí , lenem neb luštěninami zaseli. Cukrovky ve zdejším okolí zasázeno bylo velmi málo, poněvadž cena její na metrickém centě oproti jiným létům značně klesla , platil se za jeden cent 75 korun.

Za to však naseto mnoho lnu , který výborně rostl a zdařil se. Za třený len se platilo 30 - 35 zl., netečný za 6 - 10 korun. Žita urodilo se málo , pšenice poměrně, ječměne a ovsa obstojně. Luštěniny , jeteliny a trávy a lukách byli hojné. Každý hospodář měl seníky, půdy a jiné místnosti píci plny ,

což bylo výhodou pro chov hovězího dobytka. Cena obilí byla následující: 1 cent žita průměrné váhy 74 kg.

Počasí sklizni obilí panovalo celkem příznivé až přeprškami, bouřemi, ano i průtrží mračen i kroupami bylo přerušeno. Zdejší krajina byla od krup ušetřena. Pouze část pozemků u osady Vorklebic kroupami drobnými bylo zasáhnuto, avšak škoda na obilí byla nepatrná, ale na mnohých místech v Čechách, nadělaly kroupy velkých škod.

Dne 18. měsíce července odpoledne se přihnala od jihozápadu strašná bouře provázena silným lijavcem. Ihned mocné proudy valily se ze strání do rokliny a po cestách, které od vody mnoho byly vymlety. Po roklině zdejší valila se voda, dosáhla té výše, že není pamětníka by kdy voda roklinou tak proudila. Lijavec ten trval nepřetržitě dvě hodiny.

V měsíci červenci byla bář na kapli znovu obnovena od klempířského mistra Loudy z Vlastibořic a kříž i bář pozlacena od Josefa Skály, malíře z Vlastibořic. Též andílkové znova natřeni. Ve staré báni byl pamětní spis tohoto obsahu nelezen.

„Původní popis, když se tato kaplička stavěla. Stavěla se v roce 1831, kříž se vyzdvihoval dne 10. augusta 1831. Řemeslníci na ni pracovali: zednický mistr Václav Bárta - sedlák z Padařovic, tovaryši byli: M. Nezdara a Jan Krejčí z Bud, Šimůnek z Koryt a Václav Šimůnek z Aujezda. Tesaři: mistr byl Jan Bartoš ze Zásady, tovaryši Václav Bartoš ze Střížovic, Havle u Dehtar, Josef Lauryn ze Stráňova, Vojtěch Bartoš z Trávníčku“.

Všechn náklad na tuto kapličku vedli všichni sousedé, avšak všechny věci obstarával a napřed za své peníze kupoval Jan Helbrant, sedlák ze Soběslavi čp. 6.

Toho času jsme měli dosavadního duchovního, byl u nás tj. ve Vlastibořicích administrátorem Václav Plachta. Učitel byl Josef Dolenský, rychtářem v Soběslavicích byl Václav Vajs.

Toho času na poli úroda byla prostřední, za obilí se platilo : 5 zlatých na stříbře za pšenici, za žito 4 zlaté , ječmen 2 zlaté z čísla , oves 1 zl. 48 kr.

Toho času braly tuze na vojnu, neboť se k vojně chýlilo.

V Asii nastala velká nemoc, která se jmenovala cholera. Když se člověk na ni rozstonal tak jemu žádný pomoci nemohl, vždyť se jich 50 rozstonalo, teprve 2 se uzdravili.

Ta nemoc byla tak rychlá, že prvně ten člověk , když se na ni roztonal, na sobě cítil nějakou tesknost a druhý den se začal dávit a dostal veliké bolesti tj. řezání do žaludka a za čtyři hodiny bylo po něm. Však ale toho času tj. 1831 v Rakousku nebyla , byla jen v Rusích a v Polště.

Švábové vedli s Polákem vojnu , Poláci chtěli do Rusa svobodu, Císař pán byl téhož času v Rakousích a jmenoval se František I. Psáno jest to dne 10. augusta 1831. Proto jsme to popsání udělali , aby někdo , až ta věž v nic uvedena bude , vědělo se, jak roku 1831 u nás se dělo.

Psáno jest to skrze mne Franz Bárta , v tom čase preceptor v Vlastibořicích .

Další pokračování, kteréž následuje bylo roku 1868 vyhotoveno. Poněvadž kryt šindelový na této kapli již sešlý byl , uznával toho již skrze více let ten , který tuto stavbu vedl Jan Helebrant a protože v jeho poslední nemoci roku 1867 odkázal ve své poslední vůli 110 zlatých rak.čísla na opravu a pokryté této kapličky a v tom samém roce pak zemřel. Roku 1868 stala se skutečně tato oprava a sice střecha se pokryla břidlicí a kříže se vyzlatily.

Řemeslníci na tom pracovali: tesař a spolu zedník Josef Matoušek z Padařovic , tesařský tovaryš Josef Adam z Pěnčína , pokrývač Jan Choďák z Doubravice a malíř N. Švejda. Právě ten rok, kdy se tato stavba konala , totiž 1868 v pamětných místech v knihách zaznamenati slušelo.

Byl to rok suchý, takže ani se žádných starých pamětníků nikdo takový nepamatoval neboť zima před tím byla 1867 tak

mírná, že dříve tuze nemrzlo a pak napadlo mnoho sněhu , který skoro celou zimu ležel. Pak ale k jaru v málo dnech zmizel, mnoho vody po sobě nezanechal. Sníh však ležel po horách ještě po sv. Janu Nepomuckém. Na to nastalo jaro, když se obilí a mnoho raného lnu pěkně zaseto, pak ale deště malé a málokdy přicházely. Poslední déšť přišel o svatém Filipu a Jakubu, který zase velmi prudký byl , od této doby ale nepršelo a obilí tudíž na polích všecko horkem a suchem uschnouti muselo tak , že ranné lny dílem se zaoralý a kteréž zůstaly - velmi krátké byly.

Před tím rokem mnoho pěkného lnu narostlo, že se zaň do obce mnoho set zlatých utržilo. Co se však obilí kolem 1868 dotýče, to tak suchem utrpělo , že obilí rychle dozrávalo, žito již za osm dní před sv. Jakubem všechno sklizeno bylo ostatní obilí brzy zralé bylo , že zase v týdnu po svatém Jakubu všechno obilí sklizeno bylo.

Suchem tímto povstala velká bída, neboť rolník ani třetí díl , mnohdy ani čtvrtý díl nesklidil.

Jetely a trávy nevyrostly, tudíž v píci veliká bída byla , neboť již od sv. Jakuba se dobytek suchým krmit musel. Toho roku již po žních kopa slámy stála 12 - 13 zl. a drobná 7 - 8 zl. z čísla. Proti této neúrodě ukázalo se však tolik ovoce , že se stromy lámati počínaly suchem ale skorem všechno spadlo.

Brambory byly při sv. Jakubě jako malé třešně.

Obilí v témž roce platilo: korec pšenice 8 zl., žito 6 zl., ječmen 4,5 zl. Toho roku se každý obával jak se zaseje, neboť žádný v poli pracovati nemohl a na píď brázdy nezoral. O peníze byla nouze neboť prodat nebylo co a výtědky žádné.

Úřadové v témž roce byli: cís. A královský okresní úřad, který již poslední měsíc v Českém Dubě úřadovali a pak do Turnova přeložen byl . V tom čase byl za faráře (titulovaný děkan) ve Vlastibořicích P. Jan Hruška z Mladé Boleslavi a učitel František Vích. Když se toto psalo , byla škola Soběslavická

za samostatnou prohlášena, ku kteréž na základě nadaci pro učitele sám Jan Helebrant částku 2.160 zl.rak. založil.

Pro snadnější jízdu daroval týž Jan Helebrant na obecní silnici 950 zl. r.č.Téhož roku stávalo obecní zastupitelstvo z následujících: starosta Čeněk Šimon ze Soběslavic čp. 6, radní Václav Thoř ze Soběslavic čp. 27 a Václav Mařan ze Soběslavic čp. 5.

Výboři: Antonín Viták čd.33, Václav Šimůnek čd.12 a František Adam čd. 28, všichni ze Soběslavic.

Za prvního školního dohlážitěle při samostatné škola zdejší byl Václav Krejčí ze Soběslavic čp. 17. Toto sepsání udělal Josef Vích, učitel ze Soběslavic čp. 3 v srpnu 1868.

1895

Roku 1895 v měsíci květnu dne 15. otevřena národopisná výstava, na níž dne 17. července vypravena ze zdejší školy hromadná návštěva 23 školních dítek pod vedením řídícího učitele Františka Farského. Výprava trvala tři dny. Celková návštěva byla 2,081.000 osob zaplativši vstupné !

1896

Závěrečné účty na stavbu školy. Stavba budovy

12.350 zl. úroky z 1.000 zl. 50 zl.

vydání stavební 1.888 1 194 zl. 20 krejcarů

18889 314 zl. 60 krejcarů

Výpůjčka 1890 131 zl. 41 krejcarů

Vydání stavební 1891 184 zl. 55 krejcarů

Vydání stavební 1892 75 zl. 6 krejcarů

1893 a 1894 96 zlatých a 1 krejcar

V roce 1889 doplatil dluh 1300 zl.

Celková část 15.695 zl. 83 krejcarů

Přirážkami zaplaceno 9.426 zl.

Stavba školy stála 15.726 zl.

Subvence 5.000 zl.

Za starou školu 1.300 zl.

1896

Stavba silnice - teprve 1903 vyměřena trať 1905 dal 40 % na silnici - celá trať je rozpočtena na 42 tisíce .

V květnu 1906 od Vorklebic ke kapli.

1907 má se pokračovali přes rokel zdejší osady. Od silnice Vorklebické ke kapli Soběslavické je 1920 m, od kaple k Fantovým asi 700 m na hranici okresu (Kordovka) 700 m.